

रामपुर नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २

संख्या: ६

मिति: २०७६/०२/०६

भाग - २

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम रामपुर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

रामपुर नगरपालिकाको
साना सिचाई कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना :

बाली उत्पादन बृद्धिका कारक तत्वहरु मध्ये सिँचाई पनि एक प्रमुख कारक तत्व हो जसको उचित व्यवस्थापन हुन नसकेको खण्डमा बालीनालीको बृद्धि विकासमा असर पुगी उत्पादनमा गिरावट आउँदछ । रामपुर नगरपालिकाले नगरपालिका भित्र सिँचाई आयोजनाको पहुचबाट टाढा रहेका कृषकहरुलाई मध्यनजर गर्दै साना सिँचाई कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि ,२०७६ तयार गरेको छ ।

परिच्छेद १**१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:**

१. यो कार्यविधिको नाम साना सिँचाई कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि ,२०७६ रहनेछ ।
२. यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ ।
३. यो कार्यविधि रामपुर नगरपालिका भित्रमा लागू हुनेछ ।

२.परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

१. "साना सिँचाई कार्यक्रम" भन्नाले रामपुर नगरपालिकाको अनुदान सहयोग र उपभोक्ताको कुल लागत इष्टिमेटक ठोक्तीमा १५% नगद वा जिन्सी वा श्रमदान वा तिनै थरी सहयोग योगदान स्वरुप उपलब्ध गराई निमार्ण गरिने अस्थायी बाध ,कुलो सुधार,संरक्षण,ह्याम पाइप,पोलिथिन पाइप,पोखरी निमार्ण,थोपा सिचाइ , स्प्रिङ्गलर सिचाइ आदि जस्ता स्किमलाइ जनाउदछ ।
२. "कार्यविधि "भन्नाले यस रामपुर नगरपालिकाको कार्यविधि भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
३. "कृषि शाखा" भन्नाले रामपुर नगरपालिकाको कृषि शाखा वा उपशाखा वा इकाई वा कृषि सेवा केन्द्रलाई सम्झनु पर्दछ ।
४. "समिति" भन्नाले गठित प्राविधिक मत्याङ्कन समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २**३. कार्यक्रमको उद्देश्यहरु**

१. साना तथा आधुनिक सिँचाई विधिलाई सम्भाव्य स्थानमा प्रवर्द्धन गरि बालि सघनातामा बृद्धी गरि जमिनको उत्पादकत्व बृद्धिमा सहयोग पुर्याउने ।
२. सिँचाईको सुबिधा अपुग भइ कृषिको ब्यावसायिकरण गर्न नसकेको कृषकहरुलाई साना तथा आधुनिक सिँचाई कार्यक्रम संचालनमा सहयोग गरि तरकारी, फलफुल, नगदे बाली खेति लगायत विभिन्न सम्भाव्य बालीहरुको प्रवर्द्धनबाट रोजगारी र आय बृद्धी गर्ने ।

परिच्छेद ३

४. आधुनिक सिंचाई सम्बन्धि कार्यक्रमहरू

१) थोपा सिंचाई जडान कार्यक्रम

सिंचाइको पर्याप्त सुबिधा नभएको स्थानमा सानो स्रोतको पानीले किफायती तवरले धेरै जग्गा संचित गर्न, सिंचाइमा श्रम लागत घटाउन, बालीको उत्पादन परिमाण र गुणस्तरलाई सुधार गर्न थोपा सिंचाई प्रभावकारी हुन्छ । कम्तिमा २ रोपनी क्षेत्रफलमा लगाइएको खेतीको लागि थोपा सिंचाई जडान गर्न इच्छुक व्यवसायिक कृषि फर्म एवम संस्थाले मात्र यो सुबिधाको लागि निवेदन दिन सक्नेछन ।

२) स्प्रिङ्कलर सिंचाई जडान कार्यक्रम

विशेष गरेर कम माटो भएको, बलौटे माटोको मात्रा बढी भएको र भिरालो जमिन जहाँ चिया, कफी, अलैची, फलफुल, तरकारी आदि बालीहरू लगाइन्छ त्यहा स्प्रिङ्कलर सिंचाई जडान गर्न उपयुक्त हुन्छ । कम्तिमा २ रोपनी क्षेत्रफलमा लगाइएको खेतीको लागि स्प्रिङ्कलर सिंचाई जडान गर्न इच्छुक व्यावसायिक कृषि फर्म एवम संस्थाले मात्र यो सुबिधाको लागि निवेदन दिन सक्नेछन ।

३) प्लास्टिक पोखरी निर्माण कार्यक्रम

सिंचाई सुबिधा नपुगेको क्षेत्रमा पोखरीको क्षमता अनुसार प्रति प्लास्टिक पोखरी २ देखि ३ रोपनी वा सोबनादा बढी जमिनमा सिंचाई हुने गरि स्थानीय सरकारबाट २५० जी.एस.एम को प्लास्टिक सिट उपलब्ध गराउने छ । साथै प्लास्टिक पोखरी खन्ने काम अनुदानग्राहिले स्वयं गर्नु पर्नेछ ।

४) साना सिंचाई कार्यक्रम

उपभोक्ताबाट कुल लागत इष्टिमेटको कम्तिमा १५ % नगद वा जिन्सी वा श्रमदान वा तीनैथरी सहयोग योगदान स्वरूप उपलब्ध गराई निर्माण गरिने स-साना बाँध, छेकवार, ह्युम पाइप, एच डी, पाइप र कुलो मर्मत / सुधार जस्ता साना सिंचाई स्किम यस साना सिंचाई कार्यक्रम अन्तर्गत पर्दछन ।

परिच्छेद ४

५. कार्यक्रम संचालन सम्बन्धि प्रक्रिया

१. यस कार्यविधि अनुसार संचालन हुने साना तथा आधुनिक सिंचाई कार्यक्रम रामपुर नगरपालिका कृषि शाखा मार्फत संचालन हुनेछन । कार्यक्रम संचालन पूर्व कृषि शाखाले कम्तिमा १५ दिनको सुचना प्रकाशित गर्नेछ । यस नगरपालिकाको कृषि अनुदान वितरण गर्ने समितिले साना सिंचाई अन्तर्गतका कुनै पनि सिंचाई कार्यक्रम (कुलो, पोखरी, थोपा सिंचाई, स्प्रिङ्कलर) लाई आवश्यकता अनुसार प्राथमिकता दिन सक्नेछ ।

२. कृषि शाखाले सम्बन्धित सिंचाई सुविधामा सहयोग लिन इच्छुक ब्यवसायिक तथा ब्यवसाय उन्मुख कृषि फर्म / कृषक समूह / कृषि सहकारी संस्थाबाट अनुसूची १ बमोजिमको ढांचामा निवेदन संकलन गर्नुपर्नेछ ।
३. निवेदको साथ फर्म वा संस्था प्रचलित ऐन बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि एक प्रति र सम्बन्धित वडाको सिफारिस पत्र पेश गर्नुपर्नेछ । संस्थाको हकमा संस्थाको कार्यसमितिको बैठकले साना सिंचाई कार्यक्रम माग गर्ने निर्णय गरेको हुनुपर्नेछ । अनुदानग्राहिले कम्तिमा १५ % खर्च जुटाई साना सिंचाई कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्दछ । कार्य प्रगति र प्राविधिकको स्थलगत सर्वेक्षण प्रतिवेदनका आधारमा बढीमा २,००,००० रुपैया रकम अनुदान स्वरूप सम्बन्धित फर्म वा समूह वा संस्थाको बैंक खातामा उपलब्ध गराइनेछ । तर प्लास्टिक पोखरी वा थोपा सिंचाई / स्प्रिंकलर सिंचाइको लागि कृषि सामाग्री (प्लास्टिक सिट, थोपा सिंचाई सेट, स्प्रिडकलर सेट) आदि कृषि शाखाले उपलब्ध गराउने छ ।

६. उपभोक्ताले पालना गर्नुपर्ने कुरा :

१. साना सिंचाई कार्यक्रम (कुलो निर्माण तथा मर्मत) मा छनोट भइसकेपछी नगरपालिकाको प्राविधिक शाखाका प्राविधिक बाट लागत अनुमान गरि कृषि शाखामा अनुसूची २ बमोजिमको सम्झौता गरि काम अगाडी बढाउनुपर्ने छ ।
२. कार्य सम्पन्न भइ सकेपछि सम्पन्न काम र खर्चको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ ।
३. कृषि शाखाको प्राविधिक वा नगरपालिकाको प्राविधिकहरुबाट दिएको निर्देशन पालन गर्नुपर्नेछ।
४. अनुदानग्राहीले भुक्तानी मागनु पूर्व संचालित परियोजना/अनुदान कार्यक्रमको सार्वजनिकिकरण समेत हुनु पर्नेछ । साथै कार्यक्रम सम्पन्न भएको प्राविधिकको प्रतिवेदन, सम्बन्धित वार्डको सिफारिस, समूह/ सहकारीको बैठकको निर्णय प्रतिलिपि र प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी दिईनेछ ।तर कृषि फार्मलाइ बैठकको निर्णय प्रतिलिपि आवश्यक पर्ने छैन ।
५. निर्माण कार्य सम्पन्न भइसके पश्चात त्यसको संचालन र मर्मत सम्भार सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्यहरु अनुदानग्राही स्वयमले गर्नुपर्नेछ ।
६. प्लास्टिक पोखरीको हकमा छनोट भएको निवेदकले आफ्नै लगानीमा कृषि शाखा संगको अनुसूची ३ बमोजिमको सम्झौता अनुसार पोखरी खनिसकेपछी कृषि प्राविधिकको निरिक्षण तथा वडा कार्यालयको सिफारिस पत्रको आधारमा कृषि शाखाबाट पूर्ण अनुदानमा प्लास्टिक सिट उपलब्ध गराइनेछ । थोपा सिंचाई तथा स्प्रिन्कलर सिंचाईको हकमा कृषकको माग र व्यावसायिक खेतीको आधारमा कृषि शाखाबाट ८५ प्रतिशत अनुदानमा थोपा सिंचाई वा स्प्रिन्कलर सिंचाई सम्बन्धि आवश्यक सामाग्री उपलब्ध गराइनेछ ।

७.बिबिध

१. अनुगमन तथा मुल्यांकन : रामपुर नगरपालिका वा सोहो अन्तर्गतको कृषि शाखाको यस कार्यविधि अनुसार संचालन कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नेछ ।
२. समितिले पेश भएका निवेदनाहरूलाई निम्न आधारहरूमा मुल्यांकन गरि सम्बन्धित शाखा समक्ष सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।

मुल्यांकनका आधारहरू :

- सिंचाइका लागि पानीको स्रोत
 - व्यवसायिकता र बालि सघनता
 - लाभान्वित कृषक घरधुरी
 - प्रस्तावकको हाल गरिरहेको खेति व्यवसायको अवस्था
 - लक्षित वर्ग र दुर्गम क्षेत्र
३. लागत इस्टिमेट र सम्झौता: प्राविधिकबाट स्वीकृत लागत इस्टिमेट एबम डिजाइन अनुसार सम्बन्धित कृषक एबम संस्थाले आयोजनाको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । स्वीकृत इस्टिमेटको आधारमा कृषि शाखा र अनुदानग्राही संस्था वा फर्म बीच अनुसूची -४ बमोजिमको द्विपक्षिय सम्झौता गरिनेछ ।
 ४. अनुदान रकम र भुक्तानी प्रक्रिया: साना सिंचाई निर्माण (कुलो निर्माण वा मर्मत) कार्यको कुल लागत इस्टिमेटको बढीमा नगरपालिकाबाट कुल लागतको ८५ प्रतिशत रकम अनुदान स्वरूप उपलब्ध गराउने । प्लास्टिक पोखरी खानेबापतपूर्ण अनुदानमा प्लास्टिक सिट -२५० जी.यस.एम, थोपा सिंचाइको हकमा ८५% अनुदानमा थोपा सिंचाई सेट वा स्प्रिङकलर सिंचाई सेट उपलब्ध गराइने छ ।
 ५. यस कार्यविधिको प्रयोगमा कुनै द्विविधा भएमा रामपुर नगरपालिकाको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
 ६. सम्झौता अनुरूप काम नगर्ने अनुदानग्राहीलाई नगरपालिकाले अनुदान रकम रोक्का गर्न सक्नेछ । यस कार्यविधि अनुरूप अनुदानको दुरुपयोग गरेमा वा रकमको हिसाब नबुझाउने अनुदानग्राहीलाई प्रचलित कानुन बमोजिम कारबाही गरि असुल उपर गरिनेछ ।
 ७. बाधा अड्काउ फुकाउ: यस कार्यविधि कार्यान्वयन सम्बन्धमा कुनै द्विविधा भएमा सोको निरूपण नगर कार्यपालिकाले निर्णय गर्नुछ ।
 ८. यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरू यसै बमोजिम तथा अन्य विषयहरू प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछन ।

९) संशोधन : यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाले आवश्यकतानुसार संशोधन गर्न सक्नेछन ।

अनुसूची - १

साना सिंचाई कार्यक्रमबाट सहयोगको लागि दिनुपर्ने निवेदन फारम (क)

बिषय : साना सिंचाई कार्यक्रमबाट सहयोगको लागि अनुरोध ।

श्रीमान शाखा प्रमुख ज्यु ,
रामपुर नगरपालिका, कृषि शाखा
रामपुर पाल्पा

महोदय,

हामी निम्नलिखित निवेदन फारममा हस्ताक्षर भएका व्यक्तिहरुबाट रामपुर न.पा. वार्ड न.....स्थानमा अवस्थितकृषक समूह/ फार्मको सिंचाइका आयोजनाको लागि साना सिंचाई कार्यक्रमबाट प्लास्टिक पोखरी/कुलो निर्माण तथा मर्मत/थोपा सिंचाई/स्प्रिन्कलर सिंचाई/ अन्य सहयोग पाँउ भनि बर्तमान तथा सम्भावित उपभोक्ताहरुको तर्फबाट समुहको निर्णयको प्रतिलिपि / कृषि फार्मको तर्फ बाट दर्ता प्रमाणपत्र तथा आवश्यक कागजात सहित यो निवेदन दिएका छौं र त्यसै अनुसार पूर्ण रुपमा सहमत छौं । यसका लागि आवश्यक निवेदन फारम (क) सम्बन्धित कर्मचारीको मदतबाट भरि पेश गरेका छौं ।

कागजातहरु :

१. समुहको हकमा निर्णय प्रतिलिपि र प्रमाणपत्र
२. फार्म दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
३. वार्ड कार्यालयको सिफारिस
४. अनुसूची १ बमोजिमको निवेदन फारम

निवेदक

जल उपभोक्तासमिति / कृषक समूह / सहकारी
/समितिको अध्यक्ष / प्रतिनिधिको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

संस्था/समुहको छाप :

४.पुरानो सिचाई आयोजना भय सोको पृष्ठभूमि :

सि.न.	निर्माण	गरी सकेको कार्य वर्ष	रकमको श्रोत	रकम रु	कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन बिधि	हालको स्थिति	कै.

५. पानीको श्रोत :

५.१ श्रोतको नाम :

५.२ श्रोतको स्वामित्व :

६.समूह वा सहकारीको नाम, ठेगाना र छाप :

निवेदन प्राप्त गर्ने कृषि शाखाको कर्मचारीको नाम :

दस्तखत र मिति :

प्रमाणिकरण मिति: २०७६/०२/०६

आज्ञाले
(बाबुराम अर्याल)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत